

***INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA
POŻAROWEGO DLA BUDYNKU SZPITALA
NR 16 SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO
SZPITALA KLINICZNEGO NR 1. im Prof. St.
Szyszko Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w
Katowicach***

instrukcje opracował

zatwierdził

Zabrze marzec 2022r

SPIS TREŚCI:

1.Podstawa prawna	3.
2.Definicje	5.
3.Warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania ,prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem	6.
4.Okreslenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościami konserwacyjnym	11.
5.Sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego miejscowego zagrożenia ,warunki i organizacja ewakuacji	20.
6.Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pod względem pożarowym	31.
7.Sposoby zapoznania użytkowników obiektu z treścią przedmiotowej instrukcji oraz przepisami przeciwpożarowymi	41.
8.Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami.	47.
9.Załączniki	51.
10.Plany budynku	59.

Podstawa prawna

1.Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z 24 sierpnia 1991 roku (tj. Dz. U. 2021 poz.869 ze zm.)

2.Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów z dnia 7.06.2010 roku (Dz. U. z 2010 nr 109 poz. 719)

3.Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie zaopatrzenia w wodę i dróg pożarowych z dnia 24 lipca 2009 roku. (Dz. U. z 2009 r. nr 124. poz. 1030)

4.Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2019 roku. poz.1065 ze zm.)

5.Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych Administracji z dnia 10 listopada 2015 roku w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (tj. Dz. U. 2015, poz. 1962 ze zm.)

6.Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 lipca 2020r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy- Prawo Budowlane (Dz. U. z 2020 poz. 1333)

7.Norma PN-EN ISO 7010: 2012 Symbole graficzne-Barwy bezpieczeństwa i znaki bezpieczeństwa - zarejestrowane znaki bezpieczeństwa.

8.Norma PN-N-01256-2:1992 Znaki Bezpieczeństwa- Ewakuacja .

9.Norma PN-N-01256-5:1998 Znaki Bezpieczeństwa-Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.

Definicje:

bezpieczeństwie pożarowym - rozumie się przez to stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem.

przeciwpożarowym wyłączniku prądu - rozumie się przez to wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów zasilających instalacje i urządzenia.

techniczne środki zabezpieczeń przeciwpożarowych - rozumie się przez to techniczne urządzenia, sprzęt, instalacje lub rozwiązania budowlane służące zapobieganiu powstania i rozprzestrzeniania się pożaru.

teren przyległy - rozumie się przez to pas terenu wokół obiektu o szerokości równej minimalnej dopuszczalnej odległości od innych obiektów ze względu na wymagania ochrony przeciwpożarowej, określonej w przepisach techniczno-budowlanych.

urządzenia do usuwania dymów gazów pożarowych - rozumie się przez to urządzenia montowane w górnych częściach klatek schodowych i pomieszczeń, uruchamiane w przypadku nagromadzenia się dymów i gorących gazów pożarowych.

***WARUNKI OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ
WYNIKAJĄCE Z PRZEZNACZENIA OBIEKTU,
SPOSOBU UŻYTKOWANIA
PROWADZONEGO PROCESU
TECHNOLOGICZNEGO I JEGO WARUNKÓW
TECHNICZNYCH, W TYM ZAGROŻENIA
WYBUCHEM***

CHARAKTERYSTYKA POŻAROWA BUDYNKU nr 16

Budynek wybudowano w 1905 roku. Budynek stanowi zwartą zabudowie wraz z budynkiem nr 17 od strony północnej.

Budynek od strony Przychodni dla Dzieci przeszedł gruntowną modernizację wraz z wymianą instalacji użytkowej w roku 2018.

Budynek posiada dwie kondygnacje użytkowe wyposażone w dwa wyjścia ewakuacyjne.

Konstrukcja budynku:

Fundamenty : konstrukcja murowana z cegły o grubości 51 cm

Ściany : z cegły o grubości 38 cm

Dach : Stropodach jednospadowy w płyt prefabrykowanych , kryty papą oraz dach drewniany dwu spadowy, mansardowy kryty dachówką

Schody : konstrukcji żelbetowej, jednobiegowe.

Stropy : strop nad parterem monolityczny oraz łukowy ceglany na dźwigarach stalowych.

Powierzchnia zabudowy : 373 m kwadratowych

Kubatura : 3082 m sześciennych

Jednorazowo w obiekcie przebywa do 50 osób

Parter :

- Poradnie Specjalistyczne dla Dzieci

1 Piętro :

- Pomieszczenia informatyków wraz z pomieszczeniem Serwera.

KATEGORIA ZAGROŻENIA LUDZI

*Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, budynek z racji swej podstawowej funkcji kwalifikuje się do kategorii zagrożenia ludzi **ZLIII**.*

ELEMENTY BUDOWLANE SŁUŻĄCE EWAKUACJI

Budynek posiada dwa wyjścia ewakuacyjne, pierwsze bezpośrednio od strony Przychodni dla Dzieci, oraz drugie wyjście od strony klatki schodowej prowadzącej między innymi do pomieszczeń Informatyków na pierwszym piętrze.

Klatka jest wydzielona pożarowo drzwiami o odporności ogniowej EI-60 od strony Przychodni, oraz posiada drzwi wejściowe o odporności ogniowej również EI-60.

Na klatce schodowej zamontowane są dwa hydranty wewnętrzne z węzłem półsztywnym typ 25 oraz oznakowana jest znakami ewakuacyjnymi zgodnie z PN.

Natomiast klatka schodowa od strony Informatyków nie posiada oświetlenia ewakuacyjnego oraz systemu oddymiania, tym samym nie spełnia obowiązujących przepisów przeciwpożarowych w tym zakresie.

ODLEGŁOŚĆ OD INNYCH OBIEKTÓW.

Budynek nr 16 jest w zwartej zabudowie wraz z budynkiem nr 17 od strony północnej.

PARAMETRY POŻAROWE WYSTĘPUJĄCYCH SUBSTANCJI PALNYCH.

W budynku nie przewiduje się składowania materiałów niebezpiecznych pożarowo w rozumieniu przepisów przeciwpożarowych tj. rozporządzenie MSW i A z dnia 21 kwietnia 2006 roku w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U z 2010r.nr 109 poz. 719)

DROGI POŻAROWE

Do budynku nr 16 zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenie w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. nr 124 poz.1030) wymagane jest doprowadzenie drogi pożarowej o określonych w rozporządzeniu parametrach.

Drogę pożarową stanowi wewnętrzna droga dojazdowa asfaltowa prowadząca bezpośrednio do budynku nr 16 od strony ulicy 3 Maja (Brama zapasowa). Oraz wewnętrzna droga pożarowa od strony budynku nr 4/4A oraz budynków 1 /1A.

Odległość drogi pożarowej od budynku zawiera się w określonym przepisami przedziale 5-25 m. Istniejąca droga dojazdowa posiada szerokość powyżej 4 m , jej nośność spełnia warunek minimum 200 kN.

WYPOSAŻENIE BUDYNKU NR 16 W INSTALACJE UŻYTKOWE

- *Instalacja elektryczna*
- *Instalacja hydrantowa*
- *Instalacja wodociągowa*
- *Instalacja kanalizacyjna*
- *Instalacja telefoniczna*
- *Instalacja sieciowa*

***OKREŚLENIE WYPOSAŻENIA W WYMAGANE
URZĄDZENIA PRZECIWPOŻAROWE I GAŚNICE
ORAZ SPOSOBY PODDAWANIA ICH
PRZEGLĄDOM TECHNICZNYM I CZYNNOŚCIOM
KONSERWACYJNYM***

PRZECIWPOŻAROWY WYŁĄCZNIK PRĄDU

Budynek nr 16 w chwili opracowywania Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego nie posiada wyłącznika pożarowego spełniającego obecne przepisy przeciwpożarowe jako wyposażenie i lokalizację.

INSTALACJA OŚWIETLENIA EWAKUACYJNEGO

Budynek posiada nowe oświetlenie ewakuacyjne zgodne z PN tylko od strony nowo powstałej Poradni Specjalistycznej dla Dzieci.

Natomiast w starej części budynku nie występuje Instalacja Oświetlenia ewakuacyjnego.

W celu zapewnienia niezawodnego działania instalacji należy przeprowadzić następujące sprawdzenia i testy:

test codzienny – przeprowadzany przez dyżurnego elektryka polegający na wzrokowej kontroli wskaźników lamp awaryjnych.

test comiesięczny – przeprowadzany przez dyżurnego elektryka polegający na wyłączeniu zasilania podstawowego (symulacji uszkodzenia) i sprawdzeniu czy wszystkie lampy funkcjonują prawidłowo. Ponadto należy sprawdzić sprawność akumulatorów.

test roczny – przeprowadzany przez konserwatora z odpowiednimi uprawnieniami polegający na kontroli sprawności wszystkich elementów instalacji (między innymi w zakresie wymaganego natężenia oświetlenia i czasu działania) oraz dokonania odpowiednich przeglądów serwisowych.

PRZECIWPOŻAROWE ZAOPATRZENIE WODNE

Zapewnienie właściwego przeciwpożarowego zaopatrzenia wodnego jest jednym z elementów warunkujących stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu.

Przez określenie wody niezbędnej do zewnętrznego gaszenia pożaru, należy rozumieć wodę przeznaczoną do gaszenia pożaru lub do obiektów zagrożonych przerzutem ognia, która ma być czerpana przez pompy lub sprzęt straży pożarnej.

Do zewnętrznego gaszenia pożaru dla budynku Szpitala powinna być zapewniona woda do celów przeciwpożarowych w ilości o wydajności minimum $20 \text{ dm}^3/\text{s}$ przy ciśnieniu nominalnym $0,20 \text{ MPa}$.

Hydrant, aby był uznany za chroniący obiekt powinien być zlokalizowany do **75 m**.

Odległość hydrantu od krawędzi drogi nie powinna być większa niż **15 m**.
Odległość hydrantu od ściany chronionego budynku w kierunku prostopadłym nie może być mniejsza niż **5 m**.

Hydranty zewnętrzne zainstalowane na sieci hydrantowej powinny mieć możliwość ich odłączenia zasuwami od sieci.

W przypadku budynku nr 16 wystarczająca ilość wody jest zapewniona dzięki sieci miejskiej hydrantowej zlokalizowanej od strony ulicy 3 Maja, Krasickiego. Są to hydranty typu podziemnego.

W razie konieczności użycia dużej ilości wody w przypadku np. pożaru poddasza dodatkowe zaopatrzenie wodne jest możliwe z nasady zlokalizowanej na fasadzie budynku Basenu Miejskiego w odległości do 75 metrów od budynku nr 16.

WEWNĘTRZNA SIEĆ HYDRANTOWA

Budynek wyposażony jest w chwili obecnej w sieć nowoczesnych hydrantów typ 25 z węzem o długości 30 metrów każdy, zapewniając tym samym pokrycie całej powierzchni danej bronionej kondygnacji.

Wszystkie hydranty oznakowane są zgodnie z PN-EN ISO 7010.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami budynek został wyposażony w instalację wodociągową przeciwpożarową 25 z węzem półsztywnym. Szafki hydrantowe powinny być wyposażone w kompletną armaturę wodną.

Wydajność hydrantu 25 przy ciśnieniu nominalnym 0,2 MPa mierzonym na zaworze hydrantowym podczas poboru wody, powinna wynosić co najmniej 1 dm sześcienny na sekundę.

Miejsce lokalizacji hydrantów powinny być oznakowane tabliczką zgodną z PN Znaki bezpieczeństwa-Ochrona przeciwpożarowa. Przed hydrantem powinna być zachowana odpowiednia przestrzeń umożliwiającą rozwinięcie linii gaśniczej.

Hydranty wewnętrzne powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskiej Normie PN-EN 671-3 Stałe urządzenia gaśnicze Hydranty wewnętrzne.

Konserwacja hydrantów wewnętrznych z węzłem półsztywnymi węzłem płasko składanym .

Regularną (bieżącą) kontrolę wszystkich hydrantów wewnętrznych powinna przeprowadzać osoba odpowiedzialna, w odstępach czasu zależnych od warunków otoczenia i/lub ryzyka zagrożenia pożarowego, w celu upewnienia się, że każdy hydrant:

- jest zlokalizowany w zaprojektowanym miejscu*
- nie jest zastawiony, jest widoczny i ma czytelne oznakowanie i instrukcję*
- nie ma widocznych uszkodzeń ,oznak korozji ani wycieków.*

Osoba odpowiedzialna powinna podjąć niezwłocznie działania w celu usunięcia zauważonych nieprawidłowości.

Przynajmniej raz w roku (o ile producent nie określił większej częstotliwości) hydranty wewnętrzne powinny być poddawane

przeglądowi i konserwacji, którą powinien przeprowadzić konserwator hydrantów.

Miejsce lokalizacji hydrantów powinny być oznakowane tabliczką zgodną z PN Znaki bezpieczeństwa-Ochrona przeciwpożarowa.

Przed hydrantem powinna być zachowana odpowiednia przestrzeń umożliwiającą rozwinięcie linii gaśniczej.

Hydranty wewnętrzne powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskiej Normie PN-EN 671-3 Stałe urządzenia gaśnicze Hydranty wewnętrzne.

Regularną (bieżącą) kontrolę wszystkich hydrantów wewnętrznych powinna przeprowadzać osoba odpowiedzialna, w odstępach czasu zależnych od warunków otoczenia i/lub ryzyka zagrożenia pożarowego, w celu upewnienia się, że każdy hydrant:

- jest zlokalizowany w zaprojektowanym miejscu*
- nie jest zastawiony, jest widoczny i ma czytelne oznakowanie i instrukcję*
- nie ma widocznych uszkodzeń ,oznak korozji ani wycieków.*

Osoba odpowiedzialna powinna podjąć niezwłocznie działania w celu usunięcia zauważonych nieprawidłowości.

Przynajmniej raz w roku (o ile producent nie określił większej częstotliwości) hydranty wewnętrzne powinny być poddawane przeglądowi i konserwacji, którą powinien przeprowadzić konserwator hydrantów.

ROZMIESZCZENIE PODRĘCZNEGO SPRZĘTU GAŚNICZEGO

Budynek nr 16 został wyposażony w podręczny sprzęt gaśniczy w postaci gaśnic GP-6 ABC rozmieszczonych w miejscach ogólnodostępnych.

Z uwagi na specyfikę budynku nr 16 optymalnym środkiem gaśniczym są gaśnice do gaszenia pożarów klasy ABC.

Zalecenia :

Jednostka masy środka gaśniczego 2 kg zawartego w gaśnicach powinna przypadać:

Na każde 100 m kwadratowych powierzchni strefy pożarowej nie chronionej statym urządzeniem gaśniczym zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL1,ZL2,ZL3, lub ZL5.

Stanowiska ze sprzętem powinny być oznakowane w sposób zgodny z PN.

Do sprzętu powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 metra, zaś odległość dojścia do sprzętu nie powinna przekraczać 30 metrów.

Sprzęt należy umieszczać w miejscach nie na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie ciepła (grzejniki) .

Czynności konserwacyjne przy sprzęcie powinny być prowadzone co najmniej raz w roku, przez uprawniony serwis.

Każda gaśnica powinna posiadać nalepkę zgodną z PN z informacją o zastosowanym środku gaśniczym ,producencie lub konserwatorze, numerze atestu według którego została wyprodukowana, roku produkcji, sposobie użycia, okresie gwarancji oraz ewentualnym terminie następnego badania.

Przy ustaleniu rodzaju podręcznego sprzętu gaśniczego należy stosować następujące zasady:

- do gaszenia pożarów grupy **A** (w których występuje zjawisko spalania żarowego np : drewna ,papieru, tkanin) stosuje się gaśnice pianowe lub proszkowe*
- do gaszenia pożarów grupy **B** (cieczy palnych i substancji stałych topiących się np : benzyn, alkoholi, lakierów stosuje się zamienne gaśnice pianowe, śniegowe, proszkowe.*
- do gaszenia pożarów grupy **C** (gazów palnych np.: propanu, acetylenu, gazu ziemnego) stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe, śniegowe.*
- do gaszenia pożarów grupy **D** (metali lekkich np.: magnezu, sodu, potasu) stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone*

- *do gaszenia pożarów grupy F (tłuszcze i oleje w urządzeniach kulinarnych) stosuje się gaśnice pianowe.*

Gaśnice i agregaty proszkowe cechuje :

Wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia, będącym reakcją chemiczną, proszki grupy A B C przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy, i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem.

Gaśnice i agregaty proszkowe stosuje się przede wszystkim tam gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu.

Sposób użycia gaśnicy proszkowej: wyciągnąć zawleczkę, nacisnąć dźwignię zaworu, skierować strumień środka gaśniczego w kierunku pożaru.

***SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK
POŻARU I INNEGO MIEJSCOWEGO
ZAGROŻENIA.***

***WARUNKI I ORGANIZACJA EWAKUACJI LUDZI
ORAZ PRAKTYCZNE SPOSOBY ICH
SPRAWDZENIA***

SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU I INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA.

Zasady organizacji ewakuacji.

Techniczne warunki ewakuacji.

W myśl art.4 ustawy o Ochronie Przeciwpożarowej Właściciel, zarządca, lub użytkownik budynku, obiektu, terenu zapewniając jego ochronę przeciwpożarową, zobowiązany jest w szczególności:

3) Zapewnić osobom przebywającym w budynku , obiekcie, terenie możliwość ewakuacji..

Generalną zasadą znajdującą odbicie w przepisach budowlanych, jest zapewnienie takich warunków, aby z każdego pomieszczenia, w którym może przebywać człowiek, istniała możliwość wyjścia na drogi komunikacji ogólnej służące celom ewakuacji, do innej strefy pożarowej lub na otwartą przestrzeń.

W pomieszczeniach, od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku, powinno być zapewnione przejście, zwane dalej przejściem ewakuacyjnym o długości nie przekraczającej w strefach pożarowych ZL- 40 m.

Maksymalnie długość dojsć ewakuacyjnych budynków zaliczanych do kategorii zagrożenia ludzi ZL tzn. odległości, którą musi przebyć człowiek od wyjścia z pomieszczenia na tę drogę do wyjścia do innej strefy pożarowej lub na zewnątrz obiektu dla obiektu ZL 1 wynosi:

- 10 metrów przy jednym dojściu
- 40 metrów przy dwu i więcej kierunkach dojść

Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych określa się przyjmując 0,6 m na każde 100 osób mogących przebywać na danej kondygnacji, jednak nie mniej niż 1,4 m.

Szerokość tę można zmniejszyć do 1,2 m jeżeli na danej kondygnacji liczba przebywających tam osób nie przekroczy 20.

Wysokość dróg ewakuacyjnych nie może być mniejsza niż 2,2m, natomiast wysokość przejścia, drzwi lub lokalnego obniżenia 2 m.

Drzwi ewakuacyjne z budynku powinny się otwierać na zewnątrz.

Wyjścia ewakuacyjne należy utrzymywać w stanie umożliwiającym ich natychmiastowe otwarcie od wewnątrz bez pomocy dodatkowych osób. Dotyczy to w szczególności wyjść z obiektu.

Na zagrożenie pożarowe obiektów szpitalnych składa się wiele czynników, są one w przeważającej większości uzależnione od działań człowieka, wynikają one najczęściej z niedbalstwa, nieostrożności, lekceważenia, a nawet złośliwości.

Skoro tak, to wola ludzka jest również w stanie je wyeliminować. W tym celu jednak trzeba poznać przyczyny pożarów, które są różnorodne i wynikają w dużej mierze z warunków i charakteru danego środowiska.

*Statystyki wskazują że najczęstszą przyczyną pożarów jest przypadkowe zaprószenie przez porzucenie niedopałka papierosa (**obecnie jest całkowity zakaz**) nieprawidłowa eksploatacja elektrycznych urządzeń grzewczych.*

Przeciążenie instalacji elektrycznej, np. dogrzewanie się, wykonywanie prac pożarowo niebezpiecznych bez należytego zabezpieczenia.

Dlatego bardzo ważnym aspektem jest świadomość zagrożenia pożarowego, znajomość postępowania na wypadek pożaru.

Dlatego wszystkie osoby zatrudnione i przebywające w tym czasie na terenie budynku, które zauważyły pożar, lub inne miejscowe zagrożenie, obowiązane są natychmiast powiadomić pozostały personel, pacjentów, osoby trzecie o zagrożeniu, używając donośnie głosu, zachowując spokój.

TELEFONY ALARMOWE ORAZ OSÓB FUNKCYJNYCH:

STRAŻ POŻARNA – tel. 998

POLICJA – tel. 997

POGOTOWIE RATUNKOWE – tel. 999

POGOTOWIE ENERGETYCZNE – tel. 991

POGOTOWIE GAZOWE- tel. 992

POGOTOWIE WODNO-KANALIZACYJNE- tel. 994

STRAŻ MIEJSKA – tel. 986

DYREKTOR D/S TECHNICZNYCH- tel. 608116863

DYŻURNY ELEKTRYK –tel. 608580047

INSPEKTOR D/S P.POŻ –tel. 509842332

Po uzyskaniu połączenia ze Strażą Pożarną należy wyraźnie podać:

- *Imię, nazwisko ,co się stało*
- *gdzie powstało zagrożenie-dokładny adres, nazwę obiektu, które piętro*
- *czy istnieje zagrożenie dla życia ludzi, czy są osoby ranne, poszkodowane, i odcięte przez pożar*

UWAGA:

Odtóż słuchawkę dopiero po otrzymaniu odpowiedzi, że Straż Pożarna przyjęła zgłoszenie

W pierwszej kolejności oceniamy skalę zagrożenia, oceniając możliwości akcji gaśniczej (np. czy pożar ma niewielkie rozmiary i występuje słabe zadymienie).

Szybkość rozprzestrzeniania się pożaru można ograniczyć do czasu przybycia pierwszych zastępów PSP poprzez usunięcie czyli ewakuację materiałów palnych z drogi rozprzestrzeniania się pożaru.

Przystępujemy do akcji gaśniczej używając podręczny sprzęt gaśniczy.

Zwracamy szczególną uwagę na to co się pali, jeśli jest to pożar np. tablicy rozdzielczej używamy wyłącznie gaśnic znajdujących się na wyposażeniu budynku nr 16 (**NIE GASIMY WTEDY WODĄ**)

Pamiętajmy że pierwsze minuty od chwili zauważenia pożaru są szczególnie ważne i to one decydują o skuteczności lokalizacji źródła pożaru i szybkiej ewakuacji.

Dotyczy to przypadków gdy pożar ma niewielkie rozmiary, a zadymienie jest słabe, bo w przypadku gdy pożar obejmuje coraz większe powierzchnie a próba gaszenia nie przynosi rezultatów, źródło pożaru jest nieznane, a w budynku jest co raz więcej dymu, bezzwłocznie po ewakuacji wszystkich osób trzecich, należy opuścić budynek.

W chwili zagrożenia główne działania powinny się koncentrować na alarmowaniu pozostałego personelu oraz pacjentów w Przychodni Dzieci a następnie w zależności od stopnia zagrożenia (decyzję o ewakuacji podejmuje się jeśli nie ma skuteczności podjętych działań gaśniczych) do bezpośredniej próby likwidacji zdarzenia, i ewakuacji ze strefy zadymienia do strefy bez dymu a w dalszej kolejności z budynku.

W trakcie ewakuacji każda osoba musi zachować spokój, nie wywoływać paniki, podporządkować się poleceniom, korzystając z najbliższych wyjść ewakuacyjnych.

Decyzję o ewakuacji podejmuje Kierownik, kierując osoby do najbliższych wyjść ewakuacyjnych, pamiętając by uświadomić pozostałemu personelowi zasadę poruszania się w strefie zadymienia (tzn. jak najniżej podłoga, wzdłuż ścian, zasłaniając usta np: zmoczonym ręcznikiem, w przypadku oczywistego zadymienia).

*Pamiętać należy by po ewakuacji z budynku udać się do **punktu koncentracji** dla ewakuowanych osób (miejsce zbiórki: punktu koncentracji po ewakuacji oznakowane zgodnie z PN przy ścianie budynku nr 4, stojąc w grupie tak by nie blokować drogi pożarowej.*

W punkcie koncentracji po ewakuacji dowódca akcji gaśniczej PSP musi uzyskać informacje od Kierownika Placówki dotyczącą ilości osób przebywających jeszcze w budynku, czy zachodzi potrzeba pomocy zastępów PSP przy ewakuacji np. osób niepełnosprawnych itp. Ta informacja jest kluczowa by jak najszybciej wydostać osoby uwięzione przez zadymienie lub pożar.

Zawsze należy pamiętać o zamykaniu wszystkich możliwych drzwi na drodze rozprzestrzenia się zadymienia i pożaru, daje to dodatkowy niezbędny czas na skuteczną ewakuację, i ograniczenie skutków pożaru.

Pamiętaj:

- 1) Jeśli zostaniesz odcięty przez pożar (temperatura, zadymienie) na piętrze w pomieszczeniu, uszczelnij drzwi, kratkę wentylacyjną, poinformuj telefonicznie PSP o miejscu gdzie przebywasz, oczekuj spokojnie na pomoc, oceń od której strony znajduje się okno, jeśli nie znajduje się bezpośrednio nad pożarem (temperatura, zadymienie) możesz je otworzyć wołając o pomoc itp.*
- 2) Ewakuacja z budynku zgodnie z przepisami przeciwpożarowymi odbywać się ma przez wszystkie najbliższe wyjścia ewakuacyjne oznakowane zgodnie z PN.*

- 3) Stosować zasadę bezpiecznej ewakuacji ze strefy zadymionej- czytaj strefy zagrożonej do strefy wolnej od dymu - czytaj strefy bezpiecznej.

*Zawsze zamykaj drzwi uciekając przed zadymieniem (pożarem) nie pozwól na swobodne rozchodzenie się dymu po korytarzach. Zawsze stosować zasadę że drzwi przeciwpożarowe oraz wszelkie inne mają być **ZAWSZE** w pozycji zamkniętej.*

ĆWICZENIA PRAKTYCZNE DLA PERSONELU BUDYNKU NR 16

Zgodnie z obowiązującymi przepisami należy raz na dwa lata przeprowadzić praktyczne ćwiczenia ewakuacyjne całego personelu oraz pacjentów, którzy mogą się samodzielnie poruszać .

W trakcie ćwiczeń należy uwzględnić udział zastępów Państwowej Straży Pożarnej celem doskonalenia wspólnych działań strażaków z personelem Szpitala oraz wyrobienia wśród całego personelu pewnych nawyków i zasad poruszania się w strefie zadymienia, uświadomienia zagrożeń wynikających ze specyfiki ewakuacji osób o ograniczonej możliwości poruszania się w trakcie prawdziwego pożaru.

POTENCJALNE ŹRÓDŁA POŻARU

Na zagrożenie pożarowe obiektów składa się wiele czynników . Są one w przeważającej większości uzależnione od działania człowieka , wynikają najczęściej z niedbalstwa, nieostrożności, lekceważenia przepisów przeciwpożarowych , bezmyślności , a nawet złośliwości , tj. czynników zależnych od woli ludzkiej . Skoro tak , to wola ludzka jest również w stanie je wyeliminować . W tym celu jednak trzeba poznać przyczyny pożarów , które są różnorodne i wynikają w dużej mierze z warunków i charakteru danego środowiska .

Statystyki wskazują na następujące przyczyny pożarów :

- *nieprawidłowa eksploatacja elektrycznych urządzeń grzewczych (ustawianie urządzeń bezpośrednio przy materiałach palnych, w miejscach gdzie odprowadzanie ciepła jest utrudnione,*
- *pozostawianie czynnych urządzeń nieprzystosowanych do ciągłej eksploatacji bez dozoru)*
- *korzystanie z uszkodzonych urządzeń grzewczych (np. z podgrzewaczy wody bez sprawnego wyłącznika termicznego), nieostrożne użytkowanie grzałek elektrycznych do wody w miejscach, gdzie znajdują się materiały palne, itp*
- *przeciążenie instalacji elektroenergetycznych poprzez włączanie odbiorników o zbyt dużej mocy lub podłączenie do jednego obwodu kilku odbiorników prądu*
- *eksploatacja instalacji elektroenergetycznych o złym stanie technicznym (np. prowizorycznie prowadzone i łączone przewody, poluzowane połączenia przewodów w punktach rozdzielczych, gniazdach, wtyczkach i innych elementach przyłączeniowych)*
- *nieostrożne obchodzenie się z cieczami łatwo zapalnymi podczas prac porządkowych a także w czasie remontów i konserwacji urządzeń technicznych*
- *wykonywanie prac pożarowo - niebezpiecznych (z użyciem otwartego ognia) bez należytego zabezpieczenia, np. pozostawiając materiały palne w zasięgu odprysków spawalniczych lub bezpośrednio przy metalowych elementach, podgrzewanych w czasie prac, korzystanie z uszkodzonych butli z gazami technicznymi lub z uszkodzonych węży łączących butle z palnikami, itd*
- *wady urządzeń zasilanych energią elektryczną*

W obiektach takich jak budynek nr 16 należy także przewidzieć możliwość celowego podpalenia .

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami przeciwpożarowymi zabrania się:

- przechowywania cieczy palnych o temperaturze zapłonu poniżej 55°C , w ilości powodującej przekroczenie gęstości obciążenia ogniowego 500 MJ/m² oraz materiałów wybuchowych ,
- używania sprzętu pożarniczego do celów nie związanych z ochroną przeciwpożarową,
- utrudniania dostępu do sprzętu pożarniczego, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego,
- pozostawiania bez dozoru włączonych urządzeń elektrycznych, nieprzystosowanych do ciągłej eksploatacji,
- użytkowania prywatnych urządzeń grzewczych,
- eksploatacji uszkodzonych urządzeń i instalacji technicznych,
- używania niezgodnie z instrukcją obsługi lub zasadami eksploatacji urządzeń i instalacji; naprawiania i przeróbek urządzeń lub instalacji bez wymaganych uprawnień i kwalifikacji,
- wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych (z użyciem otwartego ognia) bez uzyskania wymaganego zezwolenia kierownictwa obiektu,
- wykonywania innych czynności mogących spowodować pożar.

ZMIANY W ZAGOSPODAROWANIU OBIEKTU .

Wszelkie zmiany w sposobie użytkowania obiektu lub jego części (zmiana ciągów ewakuacyjnych oraz rozmieszczania pomieszczeń, przebudowa korytarzy sal ,itp.) należy wykonywać wyłącznie w uzgodnieniu z Dyrektorem Technicznym Szpitala oraz inspektorem ds. p. poż.

Warunkiem uzyskania zgody jest spełnienie wszystkich wymagań ochrony przeciwpożarowej, których zakres wynika z obowiązujących przepisów.

*Każda koncepcja projektowanych zmian, z uwagi na zaliczenie obiektu do kategorii **ZL III** zagrożenia ludzi, powinna być zmieniona w instrukcji bezpieczeństwa pożarowego budynku.*

Dotyczy to w szczególności zmian ingerujących w układ komunikacyjny lub funkcjonalny , zmiany przeznaczenia budynku lub zmiana rodzaju świadczonych usług , zmian aranżacji wewnątrz itp.

***SPOSOBY WYKONYWANIA
PRAC NIEBEZPIECZNYCH POD WZGLĘDEM
POŻAROWYM***

SPOSOBY WYKONYWANIA PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH.

Pod pojęciem prace pożarowo - niebezpieczne należy rozumieć wszelkie prace z użyciem otwartego ognia, prowadzone szczególnie podczas remontów.

Przed rozpoczęciem prac konieczne jest ustalenie ich zakresu, terminu i czasu trwania a na tej podstawie - rodzaju występujących zagrożeń.

Szczególną uwagę należy zwrócić na możliwości zapalenia materiałów palnych wskutek bezpośredniego oddziaływania płomienia palnika lub poprzez przewodnictwo cieplne - materiałów znajdujących się w sąsiednich pomieszczeniach, zarówno w pionie, jak i poziomie.

Konieczne jest ustalenie środków zapobiegawczych (np. usunięcie materiałów palnych w bezpieczne miejsce, kontrola przyległych pomieszczeń, ekranowanie materiałem niepalnym miejsca prowadzenia prac, itd.) oraz osób odpowiedzialnych za przebieg prac i przeprowadzenie kontroli obiektu po ich zakończeniu.

Każde przeprowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych musi być zgłoszone do Dyrektora Technicznego oraz Inspektora ds. przeciwpożarowych dopiero po wypisaniu stosownych dokumentów (załącznik nr 2 oraz 3.) można przystąpić do prac takich jak spawanie, cięcie, szlifowanie.

Nadzór nad przebiegiem prac, ze strony właściciela powinien sprawować jego przedstawiciel.

Po zakończeniu prac wyznaczona wcześniej osoba zobowiązana jest do przeprowadzenia kontroli obiektu w czasie określonym w protokole (w zależności od rodzaju i zakresu prac od 2 godzin do 4 godzin po zakończeniu pracy)

W przypadkach szczególnie skomplikowanych, stwarzających duże zagrożenie pożarowe wskazane jest skorzystanie z usług specjalistów w zakresie profilaktyki pożarowej.

Powyższe ustalenia nie dotyczą przypadków remontów kapitalnych i prac o dużym zakresie, związanych z czasowym (protokolarnym) przekazaniem budynku lub jego części wykonawcy prac i wyłączeniem go z eksploatacji.

Odpowiedzialność za bezpieczeństwo obiektu przejmuje wówczas wykonawca robót.

Zasady ogólne:

- Celem wytycznych jest ograniczenie ilości pożarów, jakie powstają w wyniku prac spawalniczych przez wskazanie podstawowych wymagań przeciwpożarowych dla toku tych prac prowadzonych na terenie obiektu*
- Wytyczne powinny być wykorzystane do ustalenia wymagań przeciwpożarowych dla procesów spawalniczych przez wszystkie osoby wykonujące prace spawalnicze na terenie obiektu.*
- Pod pojęciem procesów lub prac spawalniczych należy rozumieć również cięcie palnikiem, lutowanie, podgrzewanie itp.*

Wskazania przeciwpożarowe w zakresie przygotowania budynków i pomieszczeń do wykonywania prac spawalniczych

- Budynki, pomieszczenia lub miejsca, w których mają się odbyć prace spawalnicze, należy oczyścić z wszelkich palnych materiałów i zanieczyszczeń.*
- Palne przedmioty lub niepalne w opakowaniach palnych należy odsunąć na bezpieczną odległość od miejsca spawania celem uniemożliwienia przedostania się rozprysków spawalniczych.*

- *Jeżeli warunek, o którym mowa w ust.2 nie może być spełniony, wszystkie urządzenia lub materiały palne należy zabezpieczyć przez działaniem rozprysków spawalniczych przez ostonięcie kocami gaśniczymi, arkuszami blachy itp.*
- *Przed przystąpieniem do spawania należy sprawdzić czy w sąsiednich pomieszczeniach nie znajdują się materiały lub przedmioty mogące ulec zapaleniu wskutek przewodnictwa cieplnego bądź rozprysków spawalniczych.*
- *Jeżeli w pobliżu miejsca spawania znajdują się otwory przełotowe, instalacyjne, kablowe itp. Należy je uszczelnić materiałami niepalnymi celem niedopuszczenia do przenikania rozprysków spawalniczych do sąsiednich pomieszczeń bądź na inne kondygnacje.*
- *Wszelkie kable , przewody elektryczne, gazowe oraz instalacje z izolacją palną powinny być zabezpieczone przed rozpryskami spawalniczymi i uszkodzeniami mechanicznymi.*
- *Wykonywanie prac spawalniczych w pomieszczeniach, w którym tego samego dnia wykonano prace malarskie lub inne przy użyciu substancji łatwo palnych jest niedozwolone.*
- *W miejscach dokonywania prac spawalniczych należy przygotować między innymi pojemniki wypełnione wodą na odpadki drutu spawalniczego i elektrod. Materiały izolacyjne i osłaniające niezbędne do zabezpieczenia toku prac spawalniczych oraz podręczny sprzęt gaśniczy.*
- *Drogi ewakuacyjne i dojścia do stanowisk spawania powinny być wolne oraz tak dobrane aby było można było szybko ewakuować ludzi z miejsca objętego pożarem.*
- *Po zakończeniu prac spawalniczych w budynku, pomieszczeniu należy przeprowadzić dokładną kontrolę w rejonie spawania i pomieszczeniach sąsiednich celem stwierdzenia czy pozostawiono tłących lub żarzących się cząsteczek na stanowisku pracy, jego otoczeniu lub pomieszczeniach przyległych.*

Po zakończeniu prac spawalniczych sprawdzić należy również czy występują oznaki tlenia się materiałów lub inne wskazujące na możliwość zaistnienia pożaru.

- *Pamiętać również należy czy został zdemontowany sprzęt spawalniczy, wyłączony ze źródeł zasilania i dostatecznie zabezpieczony przed dostępem osób postronnych.*
- *W budynkach niebezpiecznych pod względem pożarowym lub posiadających palne elementy konstrukcyjne, kontrolę o której mowa w ust 10 należy ponowić po upływie czterech a następnie ośmiu godzin od czasu zakończenia prac spawalniczych. (Dział techniczny Szpitala)*

Przy ustaleniu sposobu zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac spawalniczych niezależnie od spełnienia warunków określonych powyżej należy zwrócić uwagę na następujące zagadnienia :

- *Czy w przewidzianym miejscu spawania występują palne elementy budowlane mogące ulec zapaleniu od rozprysków spawalniczych.*
- *Czy konstrukcje metalowe, przewody lub inne elementy podlegające spawaniu nie stykają się bezpośrednio z palnymi elementami budynku.
(pomieszczenia) oraz czy wskutek przewodnictwa ciepłego nie nastąpi zapalenie elementów budowlanych lub materiałów w sąsiednim pomieszczeniu.*
- *Z jakich materiałów wykonane są elementy budowlane w promieniu około 20 metrów od przewidywanego miejsca spawania oraz czy nie ulegną one zapaleniu od rozprysków spawalniczych.*

- *Czy w miejscach spawania nie występują palne izolacje, wykładziny itp. Mogące ulec zapaleniu.*
- *Sposoby zabezpieczenia palnych elementów budynku (pomieszczenia) przed działaniem rozprysków spawalniczych.*
- *Sposób zabezpieczenia spawanych konstrukcji, przewodów, elementów itp. przed nadmiernym nagrzaniem w celu zapobieżenia zapalenia elementów budowlanych wskutek przewodnictwa cieplnego.*

Sprzęt pożarniczy i środki gaśnicze

- *Każde stanowisko spawalnicze powinno być wyposażone w sprawny technicznie sprzęt pożarniczy, umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru w zarodku.*
- *Jeżeli prace spawalnicze są wykonywane w budynkach lub pomieszczeniach pożarowo niebezpiecznych, każde stanowisko spawalnicze powinno być wyposażone w gaśnicę proszkową i koc gaśniczy, jeśli warunki szczególnie nie przemawiają za koniecznością zastosowania innych rodzajów i ilości sprzętu pożarniczego lub środków gaśniczych.*
- *W budynkach posiadających palne elementy budowlane, każde stanowisko spawalnicze powinno być wyposażone w 1 gaśnicę proszkową GP-6 ABC oraz koc gaśniczy.*

Stanowiska spawalnicze powinny być wyposażone w podręczny sprzęt pożarniczy wg następujących zasad:

- W przypadku pojedynczego stanowiska spawalniczego- 1 koc gaśniczy oraz 1 gaśnica GP-6ABC.
- Jeżeli na jednej kondygnacji obiektu pracuje kilku spawaczy, to na każde 3 stanowiska spawalnicze należy przewidywać gaśnicę GP-6 ABC oraz koc gaśniczy.
- Przy pracach spawalniczych na urządzeniach lub przewodach po gazach lub cieczach palnych należy każde stanowisko spawalnicze wyposażać w 1 gaśnicę proszkową i koc gaśniczy.
- Jeśli w obiektach, występują urządzenia elektroenergetyczne pod napięciem, to stanowisko spawalnicze należy wyposażać dodatkowo w 1 gaśnicę proszkowa oraz śniegową.
- W przypadku zapalenia butli z gazami technicznymi należy stosować gaśnice proszkowe , śniegowe oraz koce gaśnicze.

Obowiązki pracowników prowadzących prace spawalnicze w zakresie przeciwpożarowym.

Do obowiązków pracowników nadzorujących prace spawalnicze należy :

- Posiadanie znajomości obowiązujących przepisów przeciwpożarowych oraz nadzorowanie przestrzegania tych przepisów przez podległych im pracowników.
- Dopilnowanie, aby przed przystąpieniem do pracy wykonane zostały wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego obiektu lub pomieszczenia.

- *Sprawdzenie zabezpieczenia przeciwpożarowego stanowisk spawalniczych oraz wydanie poleceń gwarantujących natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć.*
- *Wstrzymanie prac spawalniczych z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.*
- *Przekładanie przełożonym wniosków o ukaranie pracowników winnych nieprzestrzegania ustalonej technologii prac spawalniczych i przepisów przeciwpożarowych.*
- *Na wniosek właściciela lub pracownika przygotowanie wpisu do księgi kontroli prac spawalniczych.*
- *Udział w kontroli stanowisk , budynków (pomieszczeń) po zakończeniu prac pożarowo niebezpiecznych.*

Do obowiązków spawacza należy :

- *Posiadanie znajomości obowiązujących przepisów przeciwpożarowych , obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania na wypadek zaistniałego pożaru.*
- *Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego toku prac.*
- *Ścisłe przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia przeciwpożarowego ustalonych dla danego rodzaju prac spawalniczych.*

- *Sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy czy stanowisko spawalnicze zostało wyposażone w odpowiedni sprzęt gaśniczy.*
- *Rozpoczynanie prac spawalniczych tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia lub na wyraźne polecenie przełożonego kierującego tokiem prac .*
- *Poinstruowanie pracowników o wymaganiach przeciwpożarowych obowiązujących przy wykonywaniu robót spawalniczych.*
- *Przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie pożaru i zameldowanie o tym bezpośredniemu przełożonemu.*
- *Meldowanie bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac spawalniczych oraz informowanie o zaistniałych faktach zainicjowania ognia a ugaszonego w toku wykonywania czynności spawalniczych itp.*
- *Dokładnie sprawdzenie po zakończeniu pracy stanowiska i jego otoczenia w celu stwierdzenia czy podczas spawania nie zainicjowano pożaru.*
- *Wykonanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac spawalniczych.*

Pomocnik spawacza powinien :

- *Znać i przestrzegać przepisy przeciwpożarowe a także wytycznych w tym zakresie określonych dla danego rodzaju robót spawalniczych.*
- *Znać sposoby użycia podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasady postępowania na wypadek pożaru.*
- *Obserwować podczas spawania gdzie padają rozpryski spawalnicze, likwidować zauważone źródła ognia oraz natychmiast meldować o tych faktach spawaczowi.*

- *Wykonywać wszelkie polecenia spawacza oraz organów kontrolnych w zakresie przeciwpożarowego zabezpieczenia stanowiska pracy ma którym będzie pracował lub pracuje.*
- *Sprawdzić każdorazowo czy podręczny sprzęt gaśniczy przeznaczony do zabezpieczenia stanowiska spawalniczego i jego otoczenia jest przydatny do natychmiastowego użycia.*

Po zakończeniu pracy sprawdzić wspólnie ze spawaczami stanowisko pracy i jego otoczenie, czy w trakcie prac spawalniczych nie zainicjowano pożaru.

***SPOSOBY ZAPOZNANIA UŻYTKOWNIKÓW
OBIEKTU Z TREŚCIĄ PRZEDMIOTOWEJ
INSTRUKCJI PRZECIWPOŻAROWEJ
ORAZ PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI***

SPOSOBY ZAPOZNANIA Z TREŚCIĄ INSTRUKCJI

PRZECIWPOŻAROWEJ.

Wszyscy pracownicy powinni być zapoznani przez inspektora przeciwpożarowego obiektu Szpitala z przepisami przeciwpożarowymi oraz zasadami zabezpieczenia obiektu.

Obowiązują następujące formy szkolenia przeciwpożarowego:

- *szkolenie wstępne,*
- *szkolenie podstawowe,*
- *szkolenie okresowe.*

Szkoleniu wstępnemu poddawany jest każdy nowo przyjęty pracownik przed podjęciem pracy. Celem jest zapoznanie pracownika z ogólnymi zasadami bezpieczeństwa przeciwpożarowego obowiązującymi budynku nr 16.

Czas szkolenia - do 2 godzin.

Szkolenie to przeprowadza inspektor przeciwpożarowy szpitala. Pracownik potwierdza fakt przeszkolenia podpisaniem stosownego oświadczenia (załącznik nr 1), które należy włączyć do jego akt osobowych.

*Szkolenie podstawowe jest główną formą szkolenia, któremu powinien być poddany każdy pracownik. Podstawą szkolenia powinna być **Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego**.*

Czas szkolenia - do 2 godzin.

Program szkolenia powinien obejmować następujące zagadnienia:

A. Część ogólna:

- *zasady odpowiedzialności za bezpieczeństwo obiektu, organizacja ochrony przeciwpożarowej - Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Zabrze*
- *charakterystyka występujących zagrożeń (pożarowych i innych miejscowych) w tym:*
 - *właściwości palnych materiałów występujących w obiekcie.*
 - *przyczyny powstawania pożarów i wybuchów.*
 - *możliwości rozprzestrzeniania się dymu i ognia (w aspekcie zastosowanych w obiekcie zabezpieczeń).*
 - *wpływ stanu porządków na poziom zabezpieczenia.*
- *zasady ewakuacji ludzi i mienia w szczególności:*
 - *techniczne warunki ewakuacji,*
 - *zachowanie się w strefach zadymionych,*
 - *miejsca zbiórki po ewakuacji,*
 - *postępowanie z pacjentami.*

B. Część szczegółowa

- *zasady postępowania w przypadku zagrożenia, w tym:*
- *sposób, możliwości i zasady alarmowania po zauważeniu niebezpieczeństwa,*
- *postępowanie w typowych stanach zagrożenia,*
- *możliwości ratowania osób narażonych na bezpośrednie niebezpieczeństwo,*
- *sposób likwidacji zagrożenia i ograniczenia jego rozprzestrzeniania.*

Zagadnienia objęte częścią ogólną szkolenia powinny być przedstawione dla wszystkich pracowników w tej samej formie i zakresie, w grupach o liczebności 10 do 20 osób.

Pozostałą część zagadnień należy omówić oddzielnie dla poszczególnych grup pracowników, sklasyfikowanych na podstawie wykonywanych zadań i miejsca pracy, w grupach 5 - 15 osobowych.

Wyróżnienia wymagają osoby posiadające z racji swych obowiązków bezpośredni kontakt z chorymi, personel techniczny, pracownicy zaplecza administracyjnego oraz osoby zatrudnione w obszarach szczególnie zagrożonych (wyższe piętra).

Szkolenie szczegółowe w miarę możliwości powinno być organizowane na konkretnych stanowiskach pracy w obiekcie, tj. w miejscach, gdzie można doświadczalnie potwierdzić omawiane rozwiązania.

Szkolenie to powinno składać się z części teoretycznej i praktycznej. Ta ostatnia dotyczy zwłaszcza sposobu postępowania w wypadku zagrożenia.

Jest to nieodzowne również podczas szkoleń okresowych.

Część praktyczna może być realizowana w formie ćwiczeń, obejmujących cały personel oraz jednostki Państwowej Straży Pożarnej.

Uczestnicy szkolenia powinni zostać jednoznacznie poinformowani o obowiązku natychmiastowego wszczęcia alarmu.

Powinni znać przy tym przyjęty system alarmowania – kiedy i na jakiej zasadzie alarm dociera do straży pożarnej, jak długi może być czas dojazdu jednostek ratowniczych itd.

Szczególną uwagę należy zwrócić na praktyczne sposoby wyprowadzania ludzi z zagrożonych stref, na zasady gaszenia (w tym odzieży na człowieku), postępowanie z osobami nieprzytomnymi.

Pracownicy powinni też mieć świadomość obowiązku zapewnienia również i własnego bezpieczeństwa oraz ograniczenia działań, które narazić mogą ich na utratę zdrowia lub życia.

Szkolenie okresowe powinno polegać na doskonaleniu nabytych wcześniej umiejętności postępowania (podczas szkolenia podstawowego) i utrwaleniu posiadanej wiedzy w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Jest to również okazja do przedstawienia wszelkich zmian, dotyczących zarówno zagrożeń (np. w związku z wprowadzeniem nowych materiałów, urządzeń itd.), jak i metod ich zwalczania.

Częstotliwość organizacji szkolenia okresowego - nie rzadziej niż raz na dwa lata.

Czas szkolenia - do 2 godzin. Program szkolenia należy ustalić każdorazowo przed zorganizowaniem zajęć, w oparciu o program szkolenia podstawowego.

Metodyka przeprowadzenia szkolenia - analogiczna jak w przypadku szkolenia podstawowego.

Szkolenia podstawowe i okresowe powinien prowadzić doświadczony specjalista ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych (zgodnie z przepisami w tym zakresie oficer lub aspirant pożarnictwa).

Szczegółowy zakres tematyczny należy całościwie dostosować do występujących w zakładzie rozwiązań technicznych.

Dokumentację ze szkolenia podstawowego i okresowego stanowią:

- *program szkolenia*
- *lista uczestników (z podpisami)*
- *oświadczenia pracowników o przeszkoleniu*

**ZADANIA I OBOWIĄZKI W ZAKRESIE
OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ DLA OSÓB
BĘDĄCYCH ICH STAŁYMI UŻYTKOWNIKAMI**

ZADANIA PERSONELU W ZAPOGIEGANIU POWSTANIA POŻARU

Zapobieganie pożarom nabiera szczególnego znaczenia i stanowi najważniejszy odcinek w zabezpieczeniu przeciwpożarowym obiektu .

Nie walka z już powstałym pożarem lecz walka o usunięcie przyczyn , mogących powodować powstawanie lub rozszerzanie się pożaru jest najważniejszą i najbardziej celową działalnością w zabezpieczeniu przeciwpożarowym majątku wszystkich budynków naszego Szpitala.

Należy pamiętać , że nawet najlepiej zorganizowana , wyszkolona i wyposażona w odpowiedni sprzęt straż pożarna wezwana do pożaru , zdolna jest jedynie ograniczyć straty , a nie zapobiec im .

Dlatego bardzo ważne jest przestrzeganie przepisów przeciwpożarowych, pozwoli to bowiem wyeliminować lub poważnie ograniczyć możliwości powstania pożaru na budynku .

Zgodnie z podstawowymi normami ogólnymi obowiązującymi w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w budynkach i na przyległych do nich terenach należy:

- *utrzymywać w dobrym stanie technicznym sprzęt pożarniczy oraz zapewnić do niego swobodny dostęp.*
- *zapewnić swobodny dostęp i dojazd do obiektu.*
- *przewody wentylacyjne należy sprawdzać i kontrolować , zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.*
- *użytkować obiekt w sposób zgodny z pierwotnymi założeniami projektowymi , wszelkie zmiany w tym zakresie mogą następować wyłącznie po dostosowaniu pomieszczeń do nowej sytuacji i tym samym do nowych wymagań ochrony przeciwpożarowej.*

- *utrzymywać urządzenia i instalacje w pełnej sprawności technicznej.*
- *instalacje i urządzenia techniczne poddawać okresowym przeglądom i konserwacji.*

Ogólnie przyjęte normy zabraniają ponadto we wszelkiego rodzaju obiektach tego typu jak Szpital wykonywać czynności , które mogą obniżyć stopień bezpieczeństwa pożarowego .

W szczególności nie wolno :

- *składować materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących ewakuacji.*
- *zamykać drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie, uniemożliwić dostęp do podręcznego sprzętu gaśniczego ,hydrantów zewnętrznych ,wyjść ewakuacyjnych oraz wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego.*
- *wrzucać do koszy na śmieci niedopałków papierosów itp. (obowiązuje całkowity zakaz palenia)*
- *używać ognia otwartego i palenia papierosów na terenie całego obiektu za wyjątkiem miejsc do tego celu wyznaczonych.*
- *używać elektrycznych urządzeń grzewczych ustawionych bezpośrednio na palnym podłożu , z wyjątkiem urządzeń eksploatowanych zgodnie z warunkami określonymi przez producenta.*
- *pozostawiać włączonych instalacji elektrycznych bez nadzoru.*

- *przechowywać i gromadzić materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m. od urządzeń i instalacji , których powierzchnie zewnętrzne mogą nagrzać się powyżej 100 °C.*
- *wykonywać prowizoryczne instalacje elektryczne.*
- *prować prace remontowo-budowlane w sposób umożliwiający powstanie pożaru, bez uzyskania zezwolenia na ich przeprowadzenie od zarządzającego obiektem.*
- *eksploatować instalacje i urządzenia , których stan techniczny może przyczynić się do powstania pożaru lub rozprzestrzeniania ognia.*

Na terenie przyległym zabrania się :

- *Zastawiania dostępu do punktów czerpania wody , hydrantów itp.*
- *wypalania suchych traw i krzewów.*
- *rozgrzewania za pomocą otwartego ognia smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m. od obiektu.*
- *składowania materiałów palnych w bezpośrednim sąsiedztwie obiektu.*
- *proważenia prac remontowo - budowlanych na zewnątrz obiektu w sposób utrudniający podjęcie działań ratowniczych i ewakuacji .*
- *pozostawiania pojazdów na drodze pożarowej i pasie terenu bezpośrednio przylegającego do obiektu .*

Załącznik nr 1

**WZÓR OŚWIADCZENIA PRACOWNIKA
O PRZESZKOLENIU PRZECIWPOŻAROWYM**

OŚWIADCZENIE

Ja (imię i nazwisko), niżej podpisany(a) oświadczam, że zostałem(am) zapoznany(a) z przepisami przeciwpożarowymi obowiązującymi w Szpitalu Klinicznym nr 1 w Zabrze, oraz z zasadami postępowania na wypadek pożaru lub innego zagrożenia, określonymi w Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego i zobowiązuję się do ich przestrzegania

Zabrze, dnia20.....

..... (podpis)

Załącznik nr2

Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac spawalniczych

Nazwa i określenie budynku - pomieszczenia i miejsca , w którym przewiduje się wykonanie. spawania

.....
.....
.....

Rodzaj elementów budowlanych (zapalność) występujących w danym budynku , pomieszczeniu lub rejonie przewidywanych prac spawalniczych

.....
.....
.....
.....

Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku , pomieszczenia , stanowiska , urządzenia , itp. na okres wykonywania prac spawalniczych

.....
.....
.....
.....

Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu pożarniczego do zabezpieczenia toku prac spawalniczych

.....
.....
.....

Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w razie zaistnienia pożaru

.....
.....

.....

.....

*Osoba(y) odpowiedzialna za całokształt przygotowania zabezpieczenia
przeciwpożarowego toku prac spawalniczych.....*

.....

*Osoba(y) odpowiedzialna za nadzór nad stanem bezpieczeństwa
pożarowego w toku wykonywania prac spawalniczych*

.....

*Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac
spawalniczych po ich
zakończeniu.....*

.....

Podpisy członków komisji

.....

.....

.....

Załącznik nr 3

Zezwolenie nr

*na przeprowadzenie prac spawalniczych itp. prac z otwartym ogniem
(spawanie, cięcie, lutowanie, nagrzewanie itp.)*

1. Miejsce pracy

2. Rodzaj pracy

Czas pracy, dnia..... od godz. do godz.

Zagrożenie pożarowe - wybuchowe w miejscu pracy

*Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru –
wybuchu*

Środki zabezpieczenia :

Przeciwpožarowe.....

Bhp.....

Inne.....

Sposób wykonania.....

Odpowiedzialni za :

*Przygotowanie miejsca pracy, oraz zabezpieczenie toku prac
spawalniczych :*

Nazwisko..... Wykonano Podpis

Wyłączenie spod napięcia :

Nazwisko.....Wykonano.....

Podpis.....

Dokonanie analizy stężenia par cieczy , gazów , pyłów :

Nazwisko.....Wykonano.....Podpis.....

.....

Stosowanie środków zabezpieczających , organizację pracy i instruktaż :

NazwiskoWykonano.....Podpis

.....

Zezwalam na rozpoczęcie robót (zezwolenie może nastąpić po złożeniu podpisów)

.....

.....
podpis wypisującego
wydającego zgodę

.....

.....
podpis

Pracę zakończono dniagodz. Wykonał

.....

Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań mogących zainicjować pożar .

Stwierdzam odebranie robót

.....

Skontrolował

.....

Znaki ochrony przeciwpożarowej.

	Znak „Hydrant Wewnętrzny”
	Znak „Gaśnica”
	Znak „Zestaw sprzętu pożarniczego”
	Znak „Uruchamianie ręczne”

Techniczne środki przeciwpożarowe.

	Znak „Hydrant zewnętrzny”
---	---------------------------

	<p>Znak „Przeciwpowozarowy wylacznik pradu”</p>
	<p>Znak „Kurek glowny instalacji gazowej”</p>

Znaki ewakuacyjne

	<p>Znak „Kierunek ewakuacji”</p>
	<p>Znak „Wyjscie ewakuacyjne prawostronne”</p>
	<p>Znak „Wyjscie ewakuacyjne lewostronne”</p>
	<p>Znak „Wyjscie ewakuacyjne w dół w lewo”</p>
	<p>Znak „Wyjscie ewakuacyjne w dół w prawo”</p>

	<p>Znak „Miejsce zbiórki do ewakuacji”</p>
	<p>Znak „Miejsce zbiórki do ewakuacji dla inwalidów”</p>